

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: Raitsits doktor

Forrás:

Pesti Hírlap

Bzp.
(Hely)

1921 II 26
(Idő)

Osztályozás

Tárgy

619

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Raitsits doktor.

Látogatás az állatorvosi főiskola rendelőjében. — Az angolkóros malac. — Cézár és társai. — A kis operaénekes. — Veszett kutyája. — A zöld papagály. — A mikroszkópikus szörnyeteg. — A sánta galamb. — Öreganyó macskája.

Ülnek a paciensek a váróteremben; ugat, csipog, rőfög, nyávog a szomorú kis társaság. Egy bölgy pirinyó kutyát szorongat az ölében, a másik zöld papagályt tart a karján, a harmadik malacot, a negyedik meg egy bánatos kakast hozott. Nem kukorékol, pedig szép, harsány hangjával ő szokta meghasítani a kőbányai ég hajnalát. A papagály is hallgat. Hallom, hogy ennek a papagálynak különös szokása van: ebédfőzés idején kiszökik a konyhába, a fazék szélére száll s a forró levesben meg akar fűródni. A kis malac rőfög, a kutyák vonítanak fájdalmukban; várják jótévőjüket, ki szenvedéseiktől meg fogja szabadítani!

Raitsits dr az udvaron dolgozik. Régi barátom. Rengeteg tudású ember. Szép, markáns fej. Most bejön s a kutyák háládatosan csóválják farkukat. Bemegyünk a műtőszobába. Kezdődik az operáció. Elsőnek a malacocskát kerül a műtőasztalra. Odavan szegény. Köhög, nagyon köhög. Vörhenyes füle lóg, orrocskája reszket, kócos, maszatos. Olyan, mint valami ágrólszakadt gyermek, akinek se papája, se mamája. Görnög nagyszomorúan, támogat az asztalon, forog a tengelye körül s kinjában odamalackodik. No, nem baj. A tudós tanár hallgatócsővel vizsgálja s mihamar megállapítja a diagnózist: Angolkór. Sertésvész. Beoltja szérummal s receptet ír. És a boldog szegényasszony elmegy ezernégy száz koronás malackájával, meg sem köszöni, meg sem fizeti a hatvan korona ára oltóanyagot...

Fekete kutya következik. Porcikájában reszket. Huszonnégy óra alatt hályog borította el szemét. Azzal kezd, hogy a tanár újját megharapja, de ez bekötte a kutya száját és lelkiismeretesen megvizsgálja a háládatlan állatot. Vesegyuladása és zsembaja van. Ott fogják Cézár barátunkat a hara-

pás miatt... Egy asszony kék papirzacskót nyújt a professzor felé: édes kis kanári van benne. Raitsits dr a markóba fogja, a füléhez emeli s mint valami ketyegős órát, hallgatja a kis operaénekes lélekzését, sziveverését, majd a csipesszel szétnyitja sárga csőrét. Ejnye! Légsző- és hörgőhurutja van szegénykének. Csöppeket rendel az ivóvizébe, megint karmait is levágja, szépitgeti és lágyan duruzsol neki. Viesszateszi a zacskóba. Öt korona jár az orvosi vizsgálatért... Ezekből fedezik a műszerek és az orvosi anyagok költségeit. Tavaly 12.000 szenvedő állatot, az idén már 1650 darabot gyógykezelték az állatorvosi főiskola ambulatóriumán.

Veszett kutyát hoztak! A majoros-szekér derekában két láncra feszítve forog a szerencsétlen állat. Szép sárga kutyuska, mindössze három hónapos. Éles, rekedt hangon vinnog (ez a veszetheg egyik ismertető jele), szája véresen tajtékzik, szeme zavaros és dühödten kapdos az odatartott bot felé. Gazdája, kit megharapott, a Pasteur-intézetben van. Veszettül vonít a kutyakölyök. Ki fogják irtani. A majoros fia ésszerűen sóhajtozik...

Nyeriteznek a beteg lovak a főiskola udvarán. Egy szürke táltosnak fültögyuladása van, de két nappal alatt megszabadul kinjától s hálásan nézi jótévőjét. Elegáns fogat kanyarodik be, az egyik téli-vérnek fáj a patája, izületgyuladása van. Feszegedik a patkót. Nyolc darab gummibetétes patkó két ezerkétszáz korona! Potomár. Egy-kettőre kész az operáció s most egy szegény anyakutya várja az orvosi segítyt. Okos szemét esdően veti a professzorra: Segíts! Milyen kinnal hozza világra kölykeit... Szent ez a szegény állat, azzá magasztosítja az anyai szenvedés. Két injekciót kap s a sarokban egy rongyra fektetik...

A zöld papagály van soron. Urnöje föl akarja vágatni a nyelvét, hogy jobban beszéljen, de Raitsits professzor elutasítja, közben lerajzolja krétával a fekete táblára a madár nyelvét és gégefejét. Oly közel esik a kettő egymáshoz, hogy ha átvágná a nyelvfeket, a gége is megsérülne. A nyelvfék-átvágás régi kereseti forrása a madárkereskedőknek, de ő nem teszi meg. Allatkinzás. A hölgy indulatosan távozik... Gyönyörű farkaskutyát vezet be gazdája. Ára: hatvanezer korona. Mi baja? Rühös. A tanár ur praeparátumot rögtönöz, mikroszkóp alá fekteti és nézi: „Jaj, de gyönyörű atka!“ Odahív. Csodát látok. Violeaszintű légbuborékok között fekszik egy páncélostestű rém, lábai belevesznek a szürke anyagba, mozdulatlanságában olyan, mint valami rétegre követült őskori szörnyeteg...

Jönnek sorjában a különféle állatok s bámulatos gyorsasággal és biztonsággal állapítja meg Raitsits dr a betegségüket. Nem hiába európai hírt specialista. Mennyivel könnyebb dolga lehet az emberorvosnak, aki csak egyféle szervezettel foglalkozik! A természet minden állatot más és másféleképpen konstruált s az állatorvosnak mind ismernie kell ezeket a bonc- és élettani különbségeket. Ime, egy kis fehér galamb! Nem eszik és fáj a lába. Szemírámisz madarának begygyuladása van, a lába is eltört, de már magától összeforradt. Nincs baj. A kislány sugárzó arccal viszi el. Művész jön be. Újvári, a színész. Kuvaszt akar vásárolni, jó családból való kuvaszt. Meglesz! Baltéken el. Utána öregasszony tipeg elő, bemutatja egyetlen barátját. Beteg a macskája. Tizenötéztendeje találták férjével az árok partján s az eldohott macskakölyköt fölnevelték. Elvénhedt már az istenadta, napok óta vívódik a halállal, látom rajta a facies hypokratikát. A jó asszony sirva könyörög, hogy segítsünk, ha lehet... Menhetetlen. Megszánják. „Kap egy injekciót, hogy ne szenvedjen!“ Nem! Nem! Nem! Bátorítjuk öreganyót s nagynehezen beleegyeznek. Az asszisztens megölti a fecskendőt. Mi az? Sztrichnin. Indul a macskához. Érti szegény a végzetét és

olyan keservesen nyávog. Öreganyó csöndesen jajveszékél és a közönség szemébe könny szökik . . .

A fecskendő hegye elmerül — — a macska föl-
ugrik kinyában, aztán elvágódik a műtőasztalon, ki-
nyulik és a teste hevesen remeg. Odaállok a fejéhez
és figyelem a sztrichnin hatását. Selymes bundája
fölborzolódik, füle kihengyesedik, végtagjai kifeszül-
nek, mellső lábai begörcbültek sarlószerűen, hátsó lá-
bai pedig kinyulnak, mintha ugrani akarna. Igen,
most ugrik be szegény a Halál fekete kapuján! Me-
revedni kezd, már csak a farkát tudja mozgatni, azt
is alig-alig, ajka szétesik, nagy zöld szemében még
hunyorog az élet, aztán fogyóban a fénye és merőben
egy pontra néz . . .

Vinni akarja János szolga, hogy elássa, de
öreganyó zokogásba tör. „Tessék ideadni, hadd te-
messem el az uram lábához!“ Nem lehet. Dehogy
nem! Közbelépek és megkapja. Elviszi kedves halott-
ját egy virágos kendőben . . . Lázár István.